

Sviatok všetkých svätých – sviatok Cirkvi víťaznej

Branislav Michalka

1. novembra 2022 ✝ Cirkev Spoločnosť

Cirkev víťazí! Akokoľvek sa to zdá byť nepravdepodobné práve v tejto dobe všeobecnej apostázy a rozvratu, víťazí. A práveže teraz víťazí, keď sa už všetkým Jej nepriateľom zdá, že leží na zemi v poslednom ťažení. Aj teraz, tak ako po celé dve tisícročia, Jej ponížené a umučené deti triumfálne vchádzajú do Kráľovstva Nebeského. Práve teraz, keď sa všetky pekelné mocnosti rozplývajú šťastím nad tým, ako sa im práca darí, keď sa exponenti všetkých moderných „-izmov“ idú pováľať od smiechu nad Jej úspešným rozkladom a úpadkom, keď na Jej tele mokvajú rany vnútornej zrady, zbabelosti a kompromisníctva.

Ilustračný obrázok, zdroj: flickr.com

Oči zaslepené hlúposťou sveta nevidia jej víťazné voje a posmešne zhliadajú z výšky svojej pýchy na údajné bláznovstvo tých, ktorí odišli s menom Ježiša Krista na perách. Ani my ich nevidíme, ale veríme a vieme, že v Božom kráľovstve prebýva obrovská svätá armáda víťazov. Tých, ktorí s pomocou Božej milosti zvíťazili nad pokušením, svetom, hriechom, diablom a vlastnou slabosťou. Bojujú za nás každý deň, teraz už bez obáv z prehry, bez zúfalstva, bez obavy z toho, čo bude s Cirkvou. Títo víťazi nemajú strach, lebo teraz už hľadia do tváre Krista Kráľa, Nášho Spasiteľa, a to čomu tu na Zemi verili, to už vedia, vidia a spoznali definitívne. Vedia už navždy, že Cirkev, jediná apoštolská svätá a katolícka, zvíťazí!

Čím viac bude trpieť vonkajšími aj vnútornými ranami, čím viac bude odpadávať nehodných údov od Jej tela, tým väčšia bude akosť tých, ktorí Jej zostanú verní, tým väčšie bude ich víťazstvo vo večnosti. Čím väčší bude tlak sveta, tým drahocennejší olej bude vytekať z tohto lisu na svätcov a víťazov. Čím väčší bude posmech, tým väčšia bude sláva. Čím viac bude bludov, tým väčší bude des bludárov, keď uzrú triumf Pravdy.

Nič nemôže zmeniť víťazstvo a trumf svätých Cirkvi víťaznej v Nebi, ani keby samotní nehodní členovia Cirkvi spochybňovali toto víťazstvo, tak ako nemôže nič zastaviť, obmedziť a upokojiť boj Cirkvi bojujúcej na Zemi, ani keby ktokoľvek tvrdil, že už nie je bojujúcou, a práve tak nič nemôže vziať nádej Cirkvi trpiacej, ktorá hľadá v Očistci s očami upretými na Cirkev víťaznú a volá o pomoc k Cirkvi bojujúcej. Bojujeme, trpíme a zvíťazíme!

Dnes slávime Sviatok všetkých svätých, sviatok tých, ktorí nás predišli na ceste do Nebeského Kráľovstva, prebývajú tam, hľadajú do tváre nášho Pána Ježiša Krista a sú spasení. Je to sviatok všetkých spasených duší, nielen tých, ktoré svojou viditeľnou svätosťou ohromili ľudí už tu na Zemi, ale všetkých: tých malých, nenápadných, nepovšimnutých stareniek s ružencami, z ktorých sa tak radi vysmievali ľudia sveta znali, odborníci na úspech; neznámych matiek modliacich sa po celodennej únave večer so svojimi deťmi a snažiacich sa im odovzdať vieru; neznámych mužov, nosiacich medailónik či ruženec vo vrecku špinavého pracovného odevu, alebo ležiacich v blate bojiska; detí milujúcich Krista, umučených a utrápených diabolskou zvrhlosťou Jeho popieračov, túžiacich skaziť ich duše. Všetkých tých neznámych a neviditeľných, ktorých počet neskonale presahuje počet viditeľných. Neviditeľných, ako je neviditeľné víťazstvo, ktoré práve teraz napriek všetkému prežívame.

Všetci títo svätí sú naďalej členmi katolíckej Cirkvi, čiže našimi spolubratmi naďalej zotrvávajúcimi aj po svojom spasení v Nej. Môžeme s nimi komunikovať pomocou modlitby a oni nám môžu odpovedať tým, že nám pomáhajú, orodujú za nás u Všemohúceho Boha. Pomáhajú z Neba nám, ktorí sme ešte len členmi Cirkvi bojujúcej a čakáme na to, kedy si nás Boh povolá do svojej slávy a k víťazstvu. Spolu s nimi tvoríme rôzne časti jedinej pravej Cirkvi. Neustále na nás myslia, pomáhajú nám a modlia sa za nás.

K nim sa nesie naša modlitba, ale aj úcta. Ctíme svätých v úcte oltára, spomíname na ich životy ako na príklady nasledovania hodné, prosíme ich o pomoc, avšak neklaníme sa im, pretože klaňanie je vyhradené u kresťana len Trojjedinému Bohu – Otcovi, Synovi a Duchu Svätému. Rozdiel medzi úctou k svätým a poklonou pred Božím Majestátom ľahko pochopí aj najjednoduchší katolík z modlitby Litánií k všetkým svätým. Kým k osobám Svätej Trojice voláme: „*zmiluj sa nad nami*“, k svätým voláme „*oroduj za nás*“. Svätci, ako stvorené bytosti, ľudia ako my, nás nemôžu spasiť a udeliť nám milosť. Avšak môžu sa za nás modliť a prosiť Boha, aby nám svoju milosť udelil.

Starobylosť uctievania svätých svedčí o tom, že kresťania už od najstarších čias chápali a verili v neustále a stále aktuálne prepojenie týchto dvoch ešte neoslávených zložiek Cirkvi: bojujúcej a trpiacej s oslávenou, víťaznou. Úctu k významným a nasledovaniashodným svätcom začali kresťania prejavovať už v prvých dobách kresťanstva, keď ich prenasledovanie pohanov zahnilo do podzemia. Na sarkofágoch v katakombách, v ktorých boli uložené ostatky svätých, slúžili kresťania od prvých storočí obeť svätej omše. Z tvaru týchto sarkofágov sa vyvinuli oltáre, do ktorých sa dodnes ukladajú ostatky svätých.

Samotný Sviatok všetkých svätých sa začal sláviť na východe Rímskej ríše už v 4. storočí po Kristu, vtedy ešte v nedeľu po Turíciach. Sviatok sa týkal predovšetkým mučeníkov. Na západe Rímskej ríše sa ujal tento sviatok po tom, ako cisár Fokas daroval pápežovi Bonifácovi IV. bývalý pohanský chrám Panteón, postavený konzulom Marcom Vipsaniom Agrippom roku 27 pred Kristom. Na pamiatku cisára Augusta a zasvätený všetkým pohanským bohom. Pápež, tento chrám zasvätený predtým modloslužbe očistil konsekráciou 13. mája 610 a zasvätil ho úcte Blahoslavenej Panne Márii a všetkým mučeníkov.

Pri príležitosti vysvätenia chrámu boli pod jeho strechou zhromaždené veľké množstvá svätých ostatkov mučeníkov, ktoré boli prevezené po niekoľkých storočiach zo starobylych katakomb, priamo z pôvodných hrobov svätcov. Čoskoro sa začali schádzať do chrámu, ktorý sa stal centrom úcty k všetkým svätým, zástupy pútnikov z celého kresťanského sveta.

Lokálne, pre územie Ríma, potvrdil Sviatok všetkých svätých už pápež svätý Gregor III. (731 – 741) a k uctievaniu všetkých svätých vyčlenil v Bazilike sv. Petra zvláštne oratórium.

Pútnikov, prúdiacich do Ríma na slávenie Sviatku všetkých svätých, bolo s pribúdajúcimi storočiami tolko, že kvôli problému s ich zásobovaním, preložil pápež Gregor IV. (827 – 844) termín sviatku na 1. november, v ktorom slávime tento sviatok dodnes. Problém s dovtedajším termínom – 13. mája – spočíval v tom, že to bolo obdobie nachádzajúce sa ešte pred žatvou, takže zásoby obilia boli v tom čase už veľmi vyčerpané. Naopak, na jeseň, keď už boli rímske sýpky naplnené obilím, stalo sa nasýtenie veľkého množstva pútnikov ľahším.

Návšteva pápeža Gregora IV. u francúzskeho kráľa Filipa Zbožného, okolo roku 835, pri ktorej pápež úctu všetkým svätým veľmi chválil a odporúčal, prispela značne k jej ešte väčšiemu rozšíreniu. Nakoniec Gregor IV. rozšíril tento sviatok na celú katolícku Cirkev. Od tých čias si celá katolícka Cirkev pripomína všetkých svätých, celú Cirkev víťaznú naraz v jeden deň.

Vieru v túto Cirkev víťaznú, v „*spoločenstvo svätých*“ nám prikazuje katolícka Cirkev a učí nás ju v Apoštolskom vyznaní viery. Kedysi sa písalo v slovenčine na tomto mieste Kréda: „*verím v obcovanie svätých*“, čiže v ich spätosť s nami, v možnosť komunikácie medzi nami a nimi, a v ich schopnosť pomáhať nám svojou modlitbou pri tróne Božom. Cirkev nás neustále nabáda, aby sme sa v modlitbách k svätým obracali o pomoc, aby sme nasledovali ich príklad, aby sme ich neustále uctievali a spomínali na nich.

Táto vzájomná spätosť troch častí Cirkvi: bojujúcej, trpiacej a víťaznej, sa stala kameňom úrazu pre protestantských heretikov. Odmietli túto schopnosť svätých orodovať za nás u Boha, odmietli možnosť prosieť ich o príhovor a dokonca išlo toto odmietnutie tak ďaleko, že osočovali katolíckych kresťanov za ich úctu k svätým a modlitbu k nim z modloslužby a pohanstva! Pre protestantov je ešte aj modlitba k Matke Božej, Kráľovnej všetkých svätých, pohoršením a viera v Jej sprostredkujúcu úlohu u Syna je pre nich prejav katolíckeho bludu.

Porovnajme tieto dva svety. Na jednej strane vidíme kontinuitu a transcendentálny presah vedúci naprieč stvoreným svetom viditeľným aj neviditeľným, na strane druhej neschopnosť kontinuity a neustálu fragmentáciu. Katolíkom je občanom Božieho štátu, ako ho vo svojom kolosálnom diele načrtol sv. Augustín, občanom štátu, v ktorom sú svätí rovnako aktuálni a prítomní, súčasní a dosiahnuteľní, neustále zhromažďovaní spolu s nami v prieniku večnosti a času. Sú tu, na dosah, ochotní neustále pomáhať. Kto by bol natoľko hlúpy a nevďačný, žeby pohrdol ich láskavosťou a dobrotou? Boh ich posíla nám na pomoc.

Svätí a sväté katolíckej Cirkvi prijímajú okrem všeobecných úloh od Boha aj špeciálne úlohy a patronáty. Jednotlivé stavy ľudskej spoločnosti sa obzvlášť utiekajú k svojim patrónom, konkrétni svätí a sväté sú vzývané v špeciálnych situáciách. Aj naši predkovia, príbuzní a priatelia, ktorí zomreli v stave milosti posväcujúcej, zaopatrení sviatosťami katolíckej Cirkvi a dostali sa do Kráľovstva Nebeského sú práve takými svätými, ako tí, o ktorých nás učí hagiografia. Môžeme ich prosieť, aby za nás orodovali pred Božím trónom a pomáhali nám v súžení.

Každý deň sa môžeme obracať na našich osobných patrónov, na patrónov nášho stavu, patrónov našej vlasti, patrónov chrámu, ktorý navštevujeme. V každej situácii čakajú spolu s anjelmi, aby náš hlas potvrdil a znovu obnovil to tajomné puto, ktoré nás spája. Strelná modlitba či povzdych, zúfale „pomôž“, ktoré nám z

posledných síl vyklzne z pier, litánie či pobožkanie svätej relikvie stúpajú do Nebeského Kráľovstva k našim víťazným bratom a sestrám.

Svätí však nepomáhajú len nám na Zemi, ale aj dušiam v Očistci. Svätý Peter Damiani a svätý Alfonz z Liguori píšu, že vo výročný deň Nanebovzatia Panny Márie bývajú každoročne vyslobodené na príhovor Matky Božej tisíce duší z Očistca. Predstavme si tú obrovskú armádu svätých, ako neustále pred Božím trónom orodujú za duše Cirkvi trpiacej v Očistci. K nim sa pridávajú anjeli, z ktorých sa obzvlášť archanjel Michal, ako píše Franz Spirago vo svojom katechizme, veľmi prihovára za duše sužované dočasnými plameňmi.

Nesmieme nikdy prerušiť svojou ľahostajnosťou alebo nevierou toto mystické puto, ktoré nás spája so svätými naprieč storočiami, priestorom, svetom viditeľným a neviditeľným. Patríme do rodiny, ktorá je obrovská a bohatá, nerobme svojvoľne zo seba siroty opustené v prázdnote, ktorá je len výplodom chorých mozgov posledných pár storočí. Dejiny minulé, prítomné aj očakávané, viditeľné aj neviditeľné, hlásané aj prežívané, všetky svedčia o tom, že nie sme sami v boji proti silám zla. Zúfalstvo nie je namieste, armáda svätých na čele s Najsvätejšou Pannou, pod vládou Svätej Trojice, ktorej vojakmi sme aj my, je nepremostiteľná. Zvíťazíme!

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/sviatok-vsetkych-svatych-sviatok-cirkvi-vitaznej/>